Med såpekoking som hobby

Av Edmund Schilvold

Publisert i Moss Dagblad

Torunn Ogden er en dame med mange jern i ilden. Men mest kjent er hun for sine spennede, fargerike såper med alt fra ringblomster til brennesle.

På Torunns lille krok av låven på Røed Gaard er gamle tradisjoner en levende del av hverdagen. Torunn sitter ved veven og vever filleryer for nysgjerrige forbipasserende. Men såpekokingen har fått litt hjelp av teknikken. I et hjørne står en matmølle og går for seg selv, godt dekket til. Her utspiller det seg et lite drama i kjemiske reaksjoner. Det er ingen harmløs vaffelrøre som røres rundt i bollen, men en blanding av olje og kaustisk soda.

Lindrer hudproblemer

Et 50-årslag var det som brakte Torunn til Røed for første gang. Det ble nok fort klart for Mamen at Torunn var noe for seg selv. Hjelpepleier, såpekoker, vever, kniv- og dokkemaker – og en dreven kantarellplukker. Dermed varte det ikke lenge før hun var innlemmet i miljøet på gården.

I 2001 gav Torunn ut boka ” Hjemmelaget såpe”, nydelig illustrert med fotografier av Helge Eek. Nå får hun stadig telefoner fra folk i andre deler av landet som har latt seg inspirere til å gjøre et forsøk. Selv har Torunn en fast kundekrets som har funnet ut at de hjemmelagede såpene gir god lindring av psoriasis, atopisk eksem og andre kroniske hudproblemer.

Rekreasjon

Det er lite spillerom for tilfeldigheter når ingridiensene til en ny såpe skal blandes. Lut og vann blandes ut og varmes opp til nøyaktig 37 grader. Planteoljen, som brukes istedenfor dyrefett, skal også holde 37 grader. Alt veies opp ned til det minste gram. Så, når blandingen skjer, begynner prosessen som kalles saponisering. Etter en time med jevn omrøring er såpemassen klar til å helles i form. På dette tidspunktet tilsetter Torunn eventuelle andre ingridienser som farge, eteriske oljer og urter. Deretter må såpemassen pakkes inn og settes bort til ”herding”. Først etter åtte uker kan en være trygg på at de siste sporene av kaustisk soda er forsvunnet.

Allergiproblemer var det som vekket Torunns interesse for hjemmelaget såpe. Nå er selve hobbyen blitt det viktigste.

- Nå bruker jeg dette som rekreasjonssted. Miljøet her er usedvanlig trivelig, understreker Torunn.

EDMUND SCHILVOLD
tekst og foto

Bildetekster:

VEVING: Torunn har mer 32 års erfaring med veving av filleryer. De fleste blir solgt til nysgjerrige besøkende allerede før de er kommet av veven.

PYNTEDOKKER: Torunn lager også dokker av keramikk, avlagte klesplagg og gamle smykker hun får fra venner.